

A HTMT HÍREI**Megtartotta ülését az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság**

December 6-án tartotta soron következő ülését a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság (MTK EB). Kocsis Károly akadémikus, az MTK EB elnöke megnyitóját követően Kosztolányi György, az Akadémia alelnöke köszöntötte az MTK EB tagjait. [...] Az elnök javaslatára az MTK EB egyhangú szavazással támogatta a Domus-ösztöndíjak összegének emelésére tett javaslatot. A következő napirendi pontban az Elnöki Bizottság tagjai döntöttek 32 új tag felvételéről az MTA külső köztestületébe. [...] 2025-ben ünnepli alapításának 200. évfordulóját a Magyar Tudományos Akadémia. Ennek tiszteletére a következő évben az MTA nagyszabású rendezvényekkel készül, melyek keretében május hónapban a külhoni magyar tudományosság budapesti bemutatkozására is sor kerül jövő év májusban...” Forrás: KMAT.ua: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK**Helytörténeti konferencia a Duna két oldalán**

„Regionális alternatívák – társadalmi szerepek. Komárom és környéke a 19. századtól napjainkig” címmel, december 13-án két helyszínen került sor arra a nyilvános konferenciára, amelyet az Impulzus Társulás és a Szlovákiai Magyar Fiatalok Tudományos és Kulturális Társulása, a TéKa szervezett a Csemadok közreműködésével. A konferencia részleteiről Bajcsi Ildikót kérdeztük, aki a rendezvény fő szervezője, az Impulzus Társulás vezetője és az MTA külső köztestületének tagja. [...] A konferencia négy szekcióban zajlott. Az első szekció előadásai a 19. századi komáromi társadalmi szerepvállalásokat tárgyalták. A második szekció az első világháború utáni időszak (1918-1938) államváltásainak következményeire fókuszált. A harmadik szekcióban az előadók az első bécsi döntést követő évek (1938-1945) eseményeit mutatták be. A negyedik szekcióban pedig Komárom és környékének történetét ismertették a pártállami időszaktól napjainkig...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Alsó-Garam és Ipoly Menti Helytörténetesek Találkozója Nagysallóban

A Garam és az Ipoly mente helytörténeti értékeit felőlről konferenciára került sor december 14-én Nagysallón. A VII. Alsó-Garam és Ipoly Menti Helytörténetesek Találkozóján tíz előadást hallgathattak meg az érdeklődők. A Dudich Ferenc Polgári Társulás idén is igen sokszínű programot állított össze, lefedve a tágabb térség településeit és azok értékeit. Mint Juhász Gábor főszervező, a Dudich Ferenc Polgári Társulás vezetője rövid köszöntőjében kifejtette, a konferenciasorozat egykoron Lekéren kezdődött el, itt gyűltek össze első alkalommal az Alsó-Garam és az Ipoly mente helytörténeteszei. [...] Az egyes előadások témájával a közeljövőben bővebben is olvashatnak a Múltidéző rovatunkban...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

A gasztronómia és a sport állt az idei Legere Irodalmi Verseny középpontjában

A Legere Irodalmi Verseny egy olyan szlovákiai magyar iskolai rendezvény, amelynek fő célja a szövegértés és a kritikai gondolkodás erősítése a középiskolások körében. Idén már tizenharmadszor sikerült megszervezni a Legerét a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karán, és idén is több mint húsz iskola kapcsolódott be országszerte. [...] Az első két fordulóban a versenyzőket egy-egy előadás is segíti, amelyeket szakértők vagy egyetemi oktatók tartanak, a középiskolainál valamivel magasabb szinten, de nem a diákok befogadását meghaladó szaktudományos nyelven mondta a Napunknak N. Tóth Anikó, a verseny egyik főszervezője...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Prékop Mária, oktatásügyi szakértő

Az elmúlt időszak felmérései sorra azt igazolják, hogy ha jó helyre születesz, az már legalább fél siker. Vagyis a szociális, gazdasági, családi háttér elképesztő mértékben befolyásolja diákjaink tanulmányi eredményeit. Az országban mutatkozó társadalmi különbségekről és az oktatás aktuális helyzetéről Prékop Mária pedagógussal, az Oktatásügyi Minisztérium nemzetiségi osztályának volt vezetőjével beszélgettünk...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Pályaválasztási napot tartottak a somorjai gimnáziumban

Idén novemberben ismét megrendezésre került a pályaválasztási nap a Madách Imre Magyar Tanítási Nyelvű Gimnáziumban. A rendezvényen közel 30 hivatás képviselőjétől kérdezhettek az érdeklődő tanulók. A vendéglistát a szervezők a diákok érdeklődési köre alapján állították össze, melyet egy előzetes kérdőívvel mértek fel. [...] A pályaválasztási nap megszervezésében fontos szerepet játszott a gimnázium szülői tanácsa. Zsemlye Gábor, a tanács tagja lapunknak elmondta, fontosnak tartják, hogy a tanulók valódi képet kapjanak az egyes szakmák mindennapjairól – annak szépségeiről és kihívásairól egyaránt...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Nemzetközi verseny tízenhatodszor

Tudáspróbában, mérési feladatokban, ügyességi versenyen és drónversenyben mérték össze tudásukat a Természettudományi Triatlonban részt vevők. A matematika, fizika és informatika tudásra épülő nemzetközi versenyt 16. alkalommal szervezték meg a Füleki Gimnáziumban. A megmérettetés a maga nemében egyedülálló a Felvidéken...” Forrás: Hírek.sk: [teljes cikk >](#)

Kötet: Dunaszerdahely város története képeken

Nagy Attila helytörténész legújabb kötetét a Fénnyel írva című képes albumot a Vermes-villában mutatták be. A kiadvány Dunaszerdahely történetét tárja az olvasók elé, több száz különleges, egyedi szempontú fotográfián keresztül. [...] A szerzővel Vajda Barnabás irodalomtörténész, az MTA külső köztestületének tagja beszélgetett, aki dunaszerdahelyi gyökereinek köszönhetően érzékenyen nyúlt a témához, s megköszönte Nagy Attilának, hogy munkásságával a jelen kor kutatásaihoz képi anyagot szolgáltat...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Közös előadásra készül a kassai és a budapesti nemzeti színház

Különleges, kétnyelvű előadást láthat a közönség szlovák és magyar színészekkel. „A kassai Nemzeti Színház (NDKE) és a budapesti Nemzeti Színház közös projektjét Vidnyánszky Attila magyar rendező vitte színre ” – tájékoztatott a kassai színház. A Montague családot a budapesti színház színészei, Júlia családját, Capuletékat pedig a kassai társulat színészei alakítják...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

A „44 karácsonya, avagy minden december új májust ígér” című dokumentumfilm vetítése

80 éve történt, hogy a második világháború utolsó előtti évében a fülekiek az óvóhelyeken töltötték a karácsonyt. 2017 decemberében indította el a Füleki Vármúzeum a háború helyi eseményeinek feltérképezését. A folyamat a várhegy alatti légoltalmi óvóhely történetének felkutatásával vette kezdetét, majd a kutatás következő lépéseként egy dokumentumfilm készült, amely füleki szemtanúk történeteinek keresztül és korabeli dokumentumok segítségével tesz tanúbizonyságot a 2. világháború helyi történéseiről...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Átnevezik a varíni Dr. Jozef Tiso utcát

A varíni Dr. Jozef Tiso utca 2025. január 1-jétől Mons. Jozef Noga utcára lesz átnevezve. Erről a községi képviselők döntöttek a keddi testületi ülésen. Jozef Tiso, a hitleri bábálla, az első Szlovák Köztársaság elnöke volt. [...] Az önkormányzat döntését Lenka Ticháková, korábbi képviselő is figyelemmel kísérte, aki évek óta szorgalmazta az utca átnevezését. Egy pap, aki elárulta hivatását, egy másik pappal lesz helyettesítve, aki jó hírünket vitte a világba – jegyezte meg Ticháková...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Politikum: Az új nemzetpolitikai államtitkár első hivatalos vajdasági látogatása

Nacsa Lőrinc, Magyarország nemzetpolitikai államtitkára első hivatalos vajdasági látogatása során Szabadkán találkozott a Vajdasági Magyar Szövetség vezetőivel. [...] A látogatás részeként az államtitkár ellátogatott a szabadkai Magyar Médiaházba, ahol találkozott Lackó Varjú Sárával, a Magyar Szó szabadkai szerkesztőségének vezetőjével, László Edittel, a Hét Nap megbízott igazgatójával, Tóth Líviával, a hetilap főszerkesztőjével és Bodzsoni Istvánnal, a Pannon RTV igazgatójával, akik bemutatták az intézmények tevékenységét...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Konferenciát szervezett a Vajdasági Magyar Jogász Egylet

A Vajdasági Magyar Jogász Egylet (VMJE) soron következő jogászkonferenciájára 2024. december 14-én, szombaton került sor a Palicson, a Magyar Művelődési Központban. A rendezvény a szerb büntetőjog reformjának aktuális kérdéseit és kihívásait tárgyalta, különös hangsúlyt fektetve a magyar és szerb büntetőjogi gyakorlat összehasonlítására. [...] A konferencia programját neves szakemberek előadásai alkották. [...] A konferencia zárásaként kerekasztal-beszélgetést tartottak, amelyen az előadók közösen vitatták meg a szerb büntetőjog reformjának dilemmáit, valamint a magyar joggyakorlatból levonható tanulságokat...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Videó: Bemutatták az Obedi-láp revitalizációs projektjének első eredményeit

Az Európai Unió, a szerb Környezetvédelmi Minisztérium, az Egyesült Nemzetek Szerzete, valamint Svédország és Svájc kormányának támogatásával megvalósuló projekt célja az Obedi-láp területén található vizes és nedves élőhelyek revitalizációja, amelyet hagyományos legeltetési módszerek alkalmazásával, különösen bivalyok segítségével érnek el. Az állatokat november végén szállították a területre. [...] Kókai Roland a Vajdaság Erdői Közvállalat igazgatója elmondta: Az invazív fajok, mint az akác, vagy a fűzfa elnyomják a többi őshonos fajt, így a biológiai sokszínűségről kevesebb van ezen a területen, ezért mi ezeket irtani szoktuk gépekkel. Most ugyanezt a tevékenységet a bivalyok legeltetésével kívánjuk végrehajtani...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)
[teljes cikk 2 >](#)

Konferenciával és díjátadóval ünnepelt a Híd és a Forum

Megtartották a Híd folyóirat ünnepségét, majd átadták a Híd Irodalmi Díjat, a Forum Képzőművészeti Díjat és Vajdasági Magyar Művészeti Díjat a Forum Könyvkiadó Intézetben. [...] Az ünnepség a fennállásának 90. évfordulóját ünneplő Híd folyóirat jubileumi rendezvényével kezdődött. Az egybegyűlteket Sági Varga Kinga, a lap jelenlegi főszerkesztője köszöntötte, majd a korábbi főszerkesztők előadásai következtek. Faragó Kornélia a Híd különböző változatairól beszélt, az évtizedek alatt bekövetkezett mérföldköveket vette sorra. Bordás Győző Amikor a Híd irodalmivá vált címmel értekezett, Toldi Éva előadásának a címe A vajdasági magyar irodalom kulturális fordulata és a Híd volt, Berényi Emőke pedig a Híd-kör megalakulásáról, illetve az körhöz tartozó fiataloknak a kiadványban betöltött szerepéről tartott előadást...” Vajma.info: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Színház: A rendezett káosz, avagy kabaré

Szerdán kerül sor az évad harmadik bemutatójára az Újvidéki Színházban. A Cabaret Piccolo Grande – Distopia című produkciót Lénárd Róbert rendezte. Az előadás száz évvel később, 2124-ben játszódik. [...] Három irányból ered a koncepció. Az egyik ezek közül az orosz disztópiák. Azt hangsúlyoznám, hogy nem egy regényt vagy novellát adaptáltunk, hanem inkább alapötleteket gyűjtöttem, és ezek alapján alakult ki az elképzelés. Azért szeretem ezt jobban a nyugatinál, mert a nyugati disztópia általában humortalan és tragikus. Az oroszok nem kevésbé nyomasztók, de mindig szálnalmasan viccesek is. Ez teszi alkalmasabbá arra, hogy kabaré készüljön belőle...” Magyarso.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Váci–100 emlékkonferencia Ungváron

Váci Mihály költő, műfordító születésének 100. évfordulója alkalmából Magyarország Ungvári Főkonzulátusa, az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézetének Magyar Filológiai Tanszéke és a Hungarológiai Központ közreműködésével Ungváron emlékkonferenciát szerveztek december 10-én. [...] Zékány Krisztina, a Magyar Filológiai Tanszék vezetője, az MTA külső köztestületének tagja a vendégek bemutatását követően kitért arra, mit jelentett Váci Mihály évtizedekkel ezelőtt és a mai kor generációjának. [...] Berta Eleonóra, a Hungarológiai Központ igazgatója, szintén az MTA külső köztestületének tagja megjegyezte: nagy örömmel tettek eleget a felkérésnek, hogy intézményükben tartsák meg a konferenciát. [...] A megnyitó után három szekcióban zajlottak az előadások, amelyen számos előadó méltatta Váci Mihály költészetének fontosságát, osztotta meg gondolatait a költő munkásságával kapcsolatban...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Lezárultak a tehetséggondozó és versenyfelkészítő hétvégék a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány szervezésében

A 2024 augusztusában kezdődő biológia, kémia és földrajz versenyfelkészítő hétvégék 3. alkalma 2024. december 6–8-án valósult meg a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány szervezésében. [...] A program célja a résztvevők természettudományi ismereteinek elmélyítése és bővítése, valamint a Magyarországon megrendezésre kerülő Herman Ottó Kárpát-medencei Biológiaiaversenyre való felkészítés. A versenyfelkészítő és tehetséggondozó hétvége programfelelőse Kohut Erzsébet, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Biológia és Kémia Tanszékének tanszékvezetője...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Folytatódtak a matematika versenyfelkészítő és tehetséggondozó hétvégék

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány szervezésében 2024. december 6–8-án folytatódott a matematika tehetséggondozó és versenyfelkészítő hétvégék sorozata. A 38 ifjú tehetséggel a második hétvége folyamán összesen 10 szakképzett pedagógus foglalkozott. [...] A matematikai versenyfelkészítő és tehetséggondozó program felelőse, valamint ötletgazdája Kulin Judit, az Ungvári Dayka Gábor Líceum igazgatója és az Ungvári Tehetségpont koordinátora, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Matematika és Informatika Tanszékének oktatója...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Kötelező módon oktatni fogják a kommunizmus történetét a középiskolákban

Minden középiskolás diáknak kötelező módon tanulnia kell a kommunizmus történetét jelentette be Ligia Deca oktatási miniszter hétfőn. A miniszter szerint a tanulónak lehetőségük nyílik „kiegyensúlyozott és tájékozott” módon megismerni a kommunista rendszer intézményeit, politikáját és társadalmi valóságát. [...] Az iskolákban és egyetemeken kötelességünk küzdeni a tudatlanság és a manipuláció ellen, amely a történelem ismeretének hiányából fakad...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Magyar aligazgatója van a szilágysomlyói Iuliu Maniu Műszaki Szakkollégiumnak

A 90-es évek közepétől nem volt magyar aligazgatója a szilágysomlyói Iuliu Maniu Műszaki Szakkollégiumnak. Idéntől Papp Lajos-Levente történelemtanár személyében ismét van magyar pedagógus a vezetőségben. [...] A tanárok többsége azt tudja, hogy milyen tanítani. Így voltam ezzel én is, majd elfoglaltam az aligazgatói széket, és megismertem az iskola menedzsmenti és adminisztrációs részét is, hogy kell az iskolát irányítani és a teljes személyzetet koordinálni, illetve a technikai működés is hozzám tartozik: – ismertette Papp Lajos-Levente. [...] Az elmúlt négy esztendőben ismét teljes a magyar tagozatú osztály összesen 86 magyar diákkal a 440 tanulóból...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Bemutatták a Kézdilexikont

Erdély-szerte egyedülálló az a kezdeményezés, amely mögött pár lelkes háromszéki lokálpatrióta áll: munkájuknak köszönhetően elkészült a Kézdívásárhelyről szóló első online adattár, a www.kezdilexikon.ro. A folyamatos fejlesztés alatt álló weboldalt a kézdívásárhelyi tanács legutóbbi ülésén is bemutatták, s mint kiderült, könyvben is kiadnák a helyi jellegű tudástárát. [...] A nagyméretű szellemi vállalkozás tudnivalóit Bakk Miklós politológus, újságíró, a Kézdívásárhely Lexikon főszerkesztője, az MTA külső köztestületének tagja ismertette a testület tagjaival: [...] magyar nyelvterületen nálunkfelé ez az első online városlexikon, és elképzelésük szerint 800–1000 szócikkkel fog rendelkezni végleges formájában...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Mi fér bele egy könyvbe? Király Lászlóval beszélgettünk

Király László Kossuth- és József Attila-díjas költő, író több mint hat évtizede van a pályán, amely idő alatt mintegy ötven kötet jelent meg a neve alatt, saját számításai szerint ez több mint ezer verset jelent, de a költészetén túl a próza műfaja sem idegen számára, emellett pedig még számos műfordításra is futotta idejéből...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kötet: Horváth Janka visszaemlékezései

Teleki Horváth Janka (1839–1920) visszaemlékezései a szabadságharcról és az azt követő eseményekről 1848–1860 volt a tárgya a keddi esti bemutaton a Bod Péter Megyei Könyvtárban. A Kriterion Könyvkiadó Téka sorozatának legújabb kötetéről Nagy Zoltán történész faggatta Somogyi Gréta szakértőt, a mű gondozóját. [...] Horváth Janka egy részt vevő megfigyelő, ugyanis a székely vértanú, Horváth Károly húga, és ezekben az írásokban úgy fogja meg ezt a korszakot, hogy a közéleti, a történelmi és a személyes dolgokat egyensúlyban tartja. Ez adhatja ennek a műnek a varázsát azonkívül, hogy forrásműnek is tekinthető...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Mi rejlik az internet bugyraiban?

Rengeteg veszélynek van kitéve egy mai gyerek és serdülőkorú. Ha az 1989 előtti világra jöttek szülei legfeljebb azért aggódhattak, hogy csemetéik nehegy beleessenek egy meszesgödörbe, fára mászás közben nyakukat ne szegjék, addig a mai generáció a digitális technika miatt látszólag ártalmatlan, de a fizikai sérüléseknél jóval maradandóbb lelki sérüléseket szenvedhet. Erről az érdekesítő témáról tartott előadást Kézdívásáryen Frigyes Szabolcs egyetemi oktató, iskolai tanácsadó. [...] Régebb is készültek papíron gúnyrajzok, de azok a nap végén a kukába kerültek. Viszont napjainkban, ha valakit lefilmeznek egy megalázó helyzetben és felkerül a világhálóra, az örökre ott marad...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Ünnepre hangoló tudományos előadás a fény történetéről

Karácsonyi tudományos előadással ajándékozta meg a csíkiakat Nagy Péter fizikatanár, aki ezúttal a Márton Áron Főgimnázium diákjaival lépett fel. A Valami szépet című est második kiadásán a fény és a zene került a középpontba. [...] Végül négy magyar Nobel-díjasról volt szó az előadáson: Lénárd Fülöpről, Zsigmondy Richárdról, Gábor Dénesről és Krausz Ferencről. Mind a négyen valamilyen módon hozzátettek a fénykutatáshoz...” Forrás: Liget.ro: [teljes cikk >](#)

Recenzió: Miklóssi Szabó István Holdanya unokája és Apja fia című regényeiről

Miklóssi Szabó István Hold-anya unokája (Mentor Könyvek Kiadó, 2023) című regényének [...] főszereplője Démenotar, aki hat év eszméletlenség után a Karády Katalin nevű stressz-klinikán ébred. Az első oldalak után azt gondolhatnánk, újabb diliházás történettel van dolgunk, ám tévedés rásütni ezt a bélyeget. A szanatórium, az intézet fejének, Barna Máriának rideg, kicsinyes személyisége, Démenotar apjának kijózanító látogatásai inkább csak ki-egésztők, díszletek a történethez. Megkockáztatnám azt is, hogy a szanatóriumi helyszín sokkal inkább a főhős tudatalattija...” Forrás: <https://3szek.ro>: [teljes cikk >](#)

Ismertető: Talán vagytok, öt országban című kötet

Kopriva Nikolett költő izgalmas jelensége az erdélyi magyar irodalomnak. Azon kevesek közé tartozik, akik több szempontból tekintenek a világra, hiszen Kárpátalján született, majd tanulmányait Magyarországon, Debrecenben folytatta. Onnan Budapestre került, életútja a magyar tanyavilágba vezetett, végül 2022-ben Erdélybe, Sepsiszentgyörgyre költözött. Legutóbbi kötete, a Talán vagytok már az erdélyi Mentor Könyvek Kiadó gondozásában jelent meg 2024-ben. [...] Idézzük a könyv fűlszövegét: „Ez a háború könyve. Lapjain szentjánosbogarakká zsugorodnak az emberek. Minden útja ugyanabba az irányba vezet: a bizonytalanba. Ez a háború nem a frontokon, a lelkekben is történik. Hanem az arcok vonásaiban, a nyugtalanság görcsös mozdulataiban...” Forrás: <https://3szek.ro>: [teljes cikk >](#)

Ötven év után ismét kiadták Földes Mária regényét

Nem akármilyen könyvbemutatóval vette kezdetét a 10. Adventi Könyvvásár. Földes Mária regényét, A sétát először 1974-ben adta ki a Kriterion, és mivel az író abban az évben hagyta el Romániát, nem volt lehetőség, hogy rendszeresen bemutassák vagy terjesszék azt. 50 év után, 2024-ben a holokausztúlélő története két nyelven – románul és magyarul – jelent meg. A szerkesztő, Tibori Szabó Zoltán, az MTA külső köztestületének tagja és Gidó Attila történész a holokausztról, Földes Máriáról és a haláltáborok túlélőinek sorsairól beszéltek a bemutatón. [...] A Kriterion sorozata mellett az erdélyi holokauszt irodalomra egyre nagyobb figyelem terelődik: nemrég jelent meg Harsányi Zimra naplója, illetve az elveszettnek hitt és több évtizedes lappangás után előkerült Simon Magdának a verseskötete. A sort egyébként a Mentor Könyvek Kiadó indította, 2019-ben úgy döntöttek, megpróbálkoznak az első erdélyi holokausztregény, Kornis Ottó Füstjének újrakiadásával...” Forrás: <https://transtex.ro>: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Kolumbán Vilmos József az új püspök

A kolozsvári Farkas utcai református templomban tartottak szombaton kibúcsúztató istentiszteletet Kató Béla református püspök tiszteletére, aki 45 évi lelkészi, tizenkét évi püspökhelyettesi és tizenkét évi püspöki tevékenység után nyugdíjba vonul, Sepsiszentgyörgyre költözik és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) ottani campusa építésében vállal szerepet. Az erdélyi magyarok életében az egyháznak és a politikumnak együtt kell haladnia. Az elmúlt években megtanultuk, hogy megosztva nem lehet semmit elérni [...] fogalmazott Kató Béla az eseményen. Ugyanakkor Buzogány Dezső egyháztörténész, az MTA külső köztestületének tagja bemutatta azt a 700 oldalas kiadványt, amely Kató Béla egyházi pályafutását foglalja össze. [...] Kolumbán Vilmos Józsefet, az MTA külső köztestületének tagját választották meg az Erdélyi Református Egyházkerület 47. püspökének. Az új püspökkel készült beszélgetésben szó esik terveiről, az egyházkerület előtt álló kihívásokról, valamint a református közösség jövőképeiről. ...” Forrás: [Kronikaonline.ro](https://kronikaonline.ro): [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Podcast: Mi a szerepe-felelőssége a társadalomtudományok művelőinek ebben a képlékeny állapotban?

Nem tudunk eleget beszélni arról, hogy miként roncsol a szélsőségeség egy társadalom szövetében. Hogy az előre gyártott elemekből építkező világképek és álláspontok mennyire nehezen cáfolható diskurzust „termelnek” ki. És hogy az extrém politikai ideák, a fasizálódó közeg mindig megtalálja éppen soron levő bűnbakjait. [...] Mi a szerepe-felelőssége a szakmának, a társadalomtudományok művelőinek ebben a feszült és képlékeny állapotban? Szerepeket és feladatokat kell átgondolni – erre figyelmeztet a többi között Fosztó László szociálintropológus, az MTA külső köztestületének tagja, aki a Kolozsvári Rádió Tetőterasz vendége volt...” Forrás: <https://kolozsvariradio.ro>: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Az egyetemek a megváltozott világban

Az egyetemek felelőssége ma már messze túlmutat a szaktudás átadásán: az intézményeknek fel kell készíteniük hallgatóikat arra, hogy eligazodjanak egy gyorsan változó, technológiával átszőtt és kihívásokkal teli világban. Ha az egyetem nem ad eszközöket a kritikus gondolkodásra, az információk hitelességének ellenőrzésére és a társadalmi, történelmi folyamatok megértésére, akkor a diploma nem lesz több pusztán papírnál. Az egyetemnek tehát nemcsak egy szakma elsajátításának helyszínéül kellene működnie, hanem olyan közegként is, ahol a hallgatók megtanulják, hogyan váljanak a jövő aktív, felelős és tájékozott polgáraivá. [...] Érthető hogy nem szeretünk esetlegesen rossz, vagy szubjektív dolgokról beszélni, de ne csodálkozzunk akkor azon, ha a „fiatalok” nem tudják értékelni azt amijük ma kiindulásképpen megvan...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Dokumentumfilm készült a magyar Nobel-díjas fizikusról

Az elektronok nyomában című filmben Krausz Ferenc először meséli el élete történetét, a nézők bepillanthatnak egy szerény, alázatos ember életébe, akit a tudomány iránti szenvedély és a kíváncsiság hajt. [...] Krausz Ferenc, az MTA külső tagja mindig új módszereket keres, rendkívül nyugtalan elme, aki önmagát is mindig próbálja a maximális tudás határáig vinni – fogalmazott a rendező, Kiss Gábor István. [...] A forgatás tavaly novemberben Stockholmban kezdődött, majd Szaúd-Arábiában az attoszekundumos laboratóriumban, Washingtonban, Münchenben, Bécsben, Mórton és Szegeden is dolgoztak...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Felvidéki elnöke lett a Zürichi Magyar Történelmi Egyesületnek

Szombaton, december 7-én, Budapesten tartotta meg rendes évi közgyűlését a Zürichi Magyar Történelmi Egyesület (ZMTE). Az egyesület svájci közhasznú intézményként működik, melynek tagjai azonban megtalálhatók az öt világrész huszonegy országában. 1985-ben jött létre azzal a céllal, hogy a világban szétszórta magyarság körében népszerűsítse a magyar történelmet és erősítse a magyar nép nyelvének és kultúrájának szeretetét. [...] A szombati közgyűlésnek egy rendkívüli napirendi pontja is volt, éspedig a ZMTE új elnökének a megválasztása. Mivel az eddigi elnök, Csihák György 2023-ban elhalálozott, ezért a rozsnyói Beke Zoltán töltötte be az ügyvezető elnök szerepét, s így a javaslatot, hogy ő vigye tovább ezt a tisztséget, a tagság egyhangúlag elfogadta...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Tudományos szimpózium a határnyitások 35. évfordulója alkalmából

2024. november 18-án a Regensburgi Egyetem Magyar Intézete a Wissenschaftszentrum Ost- und Südosteuropa egyetemi székhelyén a müncheni Südosteuropa-Gesellschaft regensburgi fiókjának közreműködésével tudományos szimpóziumot szervezett „A magyar kapu az európai szabadság felé 1989” címmel. [...] Az esemény megnyitóján és bevezető előadásán Lengyel Zsolt, a Regensburgi Egyetem Magyar Intézetének igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja köszöntötte a résztvevőket. [...] A rendezvény zárásaként kerekasztal-beszélgetésre került sor „A magyar határnyitások az európai integráció és a német-magyar kapcsolatok történetében” címmel...” Forrás: Korosiprogram.hu: [teljes cikk >](#)

Újraavasztották Tompa Gábort az Európai Színházi Unió élére

Az Európai Színházi Unió (UTE) idei második közgyűlését 2024. december 8-án tartották Portugáliában, a portói São João Nemzeti Színházban. A tanácskozás a TNSJ és az UTE által közösen szervezett Nemzetközi Dramaturgiai Konferencia záróeseménye volt. [...] A közgyűlés döntése alapján Tompa Gábort, a Kolozsvári Állami Magyar Színház igazgatóját újraavasztották az UTE elnöki tisztségére további két évre...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)